

Orgelläktaren.

Vid höstens kyrkosångsmöte utsågs en kommitté bestående av professor O. Olsson, tonsättaren O. Lindberg, och musikdirektör S. Sjöberg, att utarbeta ett uttalande om orgelläktaren som skulle tillställas myndigheterna. Uttalandet föreligger härnedan:

Sjunde Allmänna Svenska Kyrkosångsmötet i Örebro 1930 har enat sig om följande uttalande:

Svenska kyrkomusici, organister och körledare, ha med växande bekymmer iakttagit, hurusom vid nybyggnader och restaureringar av kyrkobyggnader det utrymme som tillmättes den för gudstjänstens musikaliska del behöfliga apparaten alltmera tenderar att minskas. Orgelfasaderna skjutas tillbaka så att pipverket sammanpackas och stämmorna förkväva varandra, läktaren indrages och utrymmet för kyrkokören blir otillräckligt, för att ej tala om de fall då nya, stora och utmärkta orgelverk erhållit en placering som från musikalisk synpunkt måste anses vara absolut förkastlig. Sådant sker numera alltför ofta, trots det vi leva i en tid av kraftig kyrkomusikalisk utveckling. Kyrkomusikernas utbildning är grundligare än någonsin, nya, allt större orgelverk byggas, äldre verk ombyggas och utvidgas, kyrkokörer bildas överallt och utförandet av den nu reviderade kyrkomusiken förutsätter att dess utövare erhålla tillbörligt utrymme för att med nödig rörelsefrihet kunna förrätta sin ansvarsfulla tjänst. Den omständigheten att man i några få nyare kyrkor byggt rymliga orgelläktare, kan icke bortskymma det faktum att tendensen under senare årtionden pekat i motsatt riktning och att det hänt att orgel och kör till och med placerats nere på kyrkans golv i sidoskeppet. Detta kan vara menligt för orgelns bestånd, är akustiskt ofördelaktigt och opraktiskt därför att organisten ofta kommer att sakna nödig överblick över koret, samt ofördelaktigt för körens placering och klangverkan.

Sjunde Allm. Svenska Kyrkosångsmötet vill därför till vederbörande myndigheter och arkitekter rikta en värdsam och enträgen anhållan att, såväl vid restaureringar av äldre som vid byggandet av nya kyrkor, be-

hjärta den roll kyrkomusiken numera spelar i det gudstjänstliga livet och att därför ej genom för knappt tillmätt plats bereda orgelbyggaren, organisten, kören och körledaren onödiga svårigheter eller rent av omöjliggöra utförandet av större kyrkomusikaliska verk. Mötet framhåller önskvärdheten av att arkitekten redan vid planläggningen av sitt verk konferera med orgelbyggaren och med den sakkunnige kyrkomusikern.

Örebro den 20 okt. 1930.

Otto Olsson,
Professor, lärare
vid Kgl. Musikkonservatorium
L. M. A.

Svante Sjöberg,
Musikdirektör
L. M. A.

Oskar Lindberg,
Lärare vid Kgl. Musikkonservatorium
L. M. A.

Vår Koralfråga. Iakttagelser och reflexioner.

II.

Efter vårt försök till en överblick över de åskådningssätt och strävanden, som lett till den nuvarande kyrkomusikaliska situationen i vårt land, komma vi till det egentliga ämnet: vår koralfrågas nuvarande läge. Vad kan anses såsom särskilt utmärkande för detta?

Närmast ligger kanske den iakttagelsen, att intresset för koralernas rytmiska restaurering i icke ringa mån trätt tillbaka. Tidpunkten härför sammanfaller tämligen med den nya koralbokens tillkomst. Åtskilligt har där vunnits, det skall tacksamt erkännas, och det är klart, att för en tid framåt ej på officiell väg något mera kan vinnas. Övertygelsen härom har otvivelaktigt haft ett tillbakahållande för att ej säga förlamande inflytande på det dittillsvarande restaureringsarbetet inom koralmusiken.

Men härtill kommer en andra betydelsefull faktor, som bidragit till det minskade intresset för den av K. S. V. företrädde koralrestaureringen. Denna faktor är den *frontförändring* i koralfrågan, som blivit en följd av de förut nämnda, ofta såsom undermåliga betecknande melodierna i tillägget av nya psalmer. Frågan om dessas berättigande såsom tillhörighet till kyrkans officiella musik har ej minst på den senaste tiden kommit i förgrunden i diskussionen om koralmusiken. Under det att i ett tidigare skede av renässansarbetet inom denna musik fronten varit speciellt riktad